

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Preful inserțiunilor
un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cinematograful în slujba credinței

Mijloacele cele mai eficace și rapide de convertire a sufletului omnesc, pe lângă puterea Cuvântului lui Dumnezeu, sânt cele intuitive. O scriptură, scrisă și presărată cu scene și momente din viața Mântuitorului, lasă adânci urme în aluatul nedospit încă al credinței. De aceea cu toată propaganda deșantată a sectarilor împotriva venerației icoanelor, sfintele imagini pictate vor rămânea pentru veșnicie scriptura scrisă a neștiutorilor de carte și scara ce înalță spiritualitatea tuturor credincioșilor către sferele mai înalte cerești.

Chipul Mântuitorului, al Maicii Domnului, momente mai însemnate din viața Fiului lui Dumnezeu, brăzdează cu mult succes de rodire ogorul sufletesc al credincioșilor. Și dacă, noi, chivernisitorii tezaurului sufletesc, am rămas în credința neclintită despre valoarea incomensurabilă a icoanelor în promovarea religiosității, această piatră nestemată a cultului nostru trebuie adaptată mediului în care trăim astăzi.

Picturile antice, comori de veche credință adunate cu sfîntenie în tezaurele muzeelor bisericești, evocatoare de adânc simțită religiositate a strămoșilor noștri, sânt cercetate și adâncite de prea puțini credincioși. Aceste comori ale gloriosului trecut al vieții noastre bisericești, — din epocile când sufletele credincioșilor se mulțumiau cu puțină hrană pentru a aduce rod însutit pe altarul mântuirii, — astăzi mai vartos ni se impune a le cultiva și încuraja.

Da, chiar astăzi, când curente diametral opuse mersului normal al vieții spirituale se încrucișează în sufletele multor creștini, iar dușmanii lui Hristos și ai bisericii Sale s'au cramponat de mijlocul practic al cine-

matografului de a răsturna ideologia creștină și a întemeia pe ruinele ei «împărăția lumii acesteia».

Când în inima țării creștine și ortodoxe se rulează filme cu un vădit substrat de propagandă comunistă și atee, pentru conservatorii strămoșești credințe a sunat alarma. Se impune deci, imperioasă necesitate de acumulare a tuturor forțelor dinamice, în alvia aceluiaș curent regenerativ al vieții religios-morale. Cu mâinile încrucișate, nepăsători să mai privim deșanța incursiei a uzurpatorilor bisericii, în domeniul care nu le aparține, nu se mai poate. Trebuie, cu aceleași mijloace de propagandă, să le rezistăm neclintii, fără abatere din drumul ce duce către scopul final, — și biruința cu siguranță va fi de partea noastră.

Necredincioșii în centru sprijiniți de filme, sectarii cu literatura otrăvitoare de suflete pe la periferii, operează subversiv și fără scrupul. Cinematograful însă, îi putem răspunde tot cu cinematograful.

Filmele cu conținut religios-moral și educator al sentimentelor nobile, trebuie neapărat rulate înaintea mulțimii credincioșilor de către preoți misionari. Dacă s'au făcut încercări izolate și rezultatele au fost mai mult decât satisfăcătoare, măsura trebuie generalizată. În țările, cu cultură înaintată și vastă experiență misionară, cinematograful ambulant își găsește aplicația pe o scară întinsă, atât în școală, cât și în biserică. Durere, la noi se folosește pentru distracții și promovarea senzaționalului.

Biserica deci, nu poate rămânea pe mai departe impasibilă față de progresele științei, pentru că orice întârziere poate să aducă pentru ziua de mâine pagube ireparabile. În ritmul vremii, zidită pe aceeaș temelie de

stâncă a canoanelor, biserica are totuș libertatea de a se adapta mediului înconjurător. Dacă electricitatea, cea mai curată lumină — produs al științei omenești — este întrebuințată ca mijloc de iluminat sfintele lăcașuri, dacă pe undele radiului plutesc prin văzduh predicile amvoanelor și cântările de preamărire la adresa lui Dumnezeu, și cinematograful poate ocupa un loc de cinste în vestirea Evangheliei mântuitoare.

Prin cinematograful putem duce în cele mai depărtate parohii și filii contaminate de virusul sectar, vestea cea bună a Evangheliei lui Hristos, propovăduită de biserica lui adevărată. Icoanele și obiectele sfinte din muzeele bisericilor, cu istoria lor întreagă, sfintele lăcașuri al căror trecut se confundă cu negura vremurilor strămoșești; mănăstirile care împodobesc în chip minunat binecuvântatul pământ al țării noastre, cu viața patriarhală dintr'însele; viața și patimile Domnului, Maglavitul, scene apologetice și de combatere a sectarismului, prin acest mijloc pot străbate până la cele mai îndepărtate parohii, pentru a le cunoaște și înțelege toți credincioșii sfintei noastre biserici.

În faptul serii, în liniștea solemnă a satului, invitați toți credincioșii, precum și sectarii rătașiți, rându-se filmul, pe lângă conferința misionarului, produce o impresie colosală asupra auditorului. Doi ani de predici moralizatoare nu au efect mai salutar, decât o singură ședință religioasă de cinematograful. Prin el se desțelenește ogorul sufletesc al impietăților, încumbându-i apoi sfânta datorință parohului local a cultiva pe mai departe răsadul binefăcător al credinței.

În postul Paștilor, adus fiind la un cinematograful din parohia mea filmul «Viața și patimile Mântuitorului» a fost nevoe ca proprietarul să-l ruleze într-o singură zi de 4 ori, — la ora 2, 4, 6 și 8 — pentru ca toți credincioșii să-l poată vedea. Nu exa-

gerez când afirm, că într-o sală neîncăpătoare, de fiecare dată 4—500 spectatori erau, din ai căror ochi curgeau șiroaie de lacrimi. Întreaga sală se zguduia de suspinele și plânsul mulțimii, dovadă că filmul a avut efectul dorit. Proprietarul cinematografului într-o singură zi a câștigat nu mai puțin de 8000 lei.

Dar asupra câștigului material nu voesc să insist. Preocuparea mea în prezentul articol este cu totul de altă natură. Câștigul moral, recucerirea creștinilor înstrăinați de biserică, trezirea sufletelor din somnul indolenței și al nepăsării, sabotarea propagandei sectare, cultivarea simțului religios și promovarea interesului dreptcredincioșilor față de biserică și așezămintele sfinte ale ei.

Prin cinematograful s'ar ajunge în doitul scop: de a putea conferința în fața tuturor credincioșilor și sectarilor chiar din parohie (la cinematograful ar lua și ei parte), și de a-i putea înmănușia într-o singură simțire chiar în zilele de peste săptămână, fiindcă la cinematograful se adună ori când.

Cu un inventar de 3—4 filme, scrupulos selecționate, în cursul mai multor ani s'ar putea cutreera întreg teritoriul arhiepiscopiei și cerceta toate parohiile în subordine. Mijloacele de finanțare ale acestei acțiuni ar mai rămânea de studiat, care și ele vor fi ușor învinse cu un suflet larg înțelegător al tuturor preoților, cu o ravnă potențată în realizarea scopului urmărit, cu convingerea că rezultatele morale vor fi mult, mult superioare în raport cu eforturile materiale reclamate de înfăptuirea acestui dezerat, ce nu mai suferă nici amânare, nici discuții interminabile.

Fiecare clipă întârziată va fi o pierdere ireparabilă, iar istoria viitorului va fi necruțătoare față de indolența noastră, că nu am știut canaliza binecuvântările științei — înțelepciunea este dela Dumnezeu — în folosul

FOIȘOARA

Figuri de preoți în literatura română

În arena slovei constructive și ziditoare de suflete trebuie să fie așezate și operele literare profane cari conturează personalitatea preotului. Lectura unor asemenea cărți binefăcătoare constituie fără îndoială un prilej de largă destindere pentru suflet și de puternice vibrații lăuntrice. Desigur, e absolut necesar să precizăm literatura profană nu poate singură să ne ofere razimul și merindea duhovnicească de care au nevoe sufletele noastre. Și nu totdeauna această literatură poate să fie folositoare sufletului. Căci, alături de cărțile bune și cu fecunde roade spirituale, întâlnim în această literatură o serie întreagă de cărți cari exercită o influență nocivă asupra sufletului, îl destramă, îl macerează, îl devastează și-l abate,

uneori iremediabil, dela făgașele lui neperitoare. Alături de cărțile cari ne înfățișează o icoană fidelă și veridică a preotului și ridică pe culmi de seninătate misiunea sa sfântă, găsim atâtea cărți cari desfigurează, denaturează și deformează oribil profilul moral al preotului și-l târăsc în pulbere și noroiu. Alături de elogiile cele mai frumoase din poeziile cari cristalizează în verb de vâpae și suflu dinamic portretul preotului, întâlnim o mulțime de poezii, dar mai ales de romane, cari ne prezintă pe acest slujitor al Domnului în culorile cele mai defavorabile, îl zeflemisează și-l supun în mod sistematic și strigător de nedrept la cele mai virulente și mai crunte rechizitorii. O carte bună de literatură care încearcă să ne zugrăvească icoana preotului de mir — aici nu va fi vorba decât de preotul de mir — în mod obiectiv și sincer, fără părtinire și resentimente, e un sprijin bun pentru suflet; pe câtă vreme o carte care exploatează, comercial și cinic, imperfecțiunile, deficiențele și păcatele preotului, e otravă și venin.

Literatura românească, încă tinără și

în plină ascensiune și eflorescență, numără câteva capodopere cari ne prezintă figuri reprezentative de preoți de mir. În general, această literatură, atunci când își alege subiectele din lumea preoților, păstrează o conduită cuviincioasă și o atitudine favorabilă preoților, abătându-se arar asupra defectelor cari sânt inerente firii omenești și de cari nu scapă nici preoții. În literatura românească, clasică și modernă, găsim atâtea figuri de preoți magistral conturate, atâtea suflete de cremene minunat rediate, atâtea siluete de „popi“ descrise într'un chip de neuitat. Cu întreaga claviatură a sufletului lor nobil și bun, cu întreg elanul lor inepuizabil, cu întregul lor eroism și întreaga lor vitalitate. Galeria preoților de mir în literatura românească e destul de bogată și de atrăgătoare. Aspectele și laturile din cari sânt priviți preoții sânt iarăși destul de multe și de variate. În literatura românească întâlnim pe preotul erou național. Pe preotul ca factor social de primul rang, pe preotul misionar înflăcărat. Poezia, drama, dar mai ales romanul și nuvela sânt genurile literare cari ne înfă-

țișează cu predilecție icoana preotului, cu variatele ei aspecte. Vom analiza în chip succint și sintetic numai câteva din operele literare de o reală și necontestată valoare cari zugrăvesc portretul preotului de mir. Pe cele mai importante, cari poartă paternitatea celor mai mari scriitori ai literaturii române. Nu mă voi extinde asupra literaturii străine, iar în literatura românească voi stăru mai mult asupra operelor scriitorilor ardeleni. Căci scriitorii noștri din Ardeal au redat cu multă amploare și multă sinceritate în scrierile lor icoana totalitară a preotului, icoana lui sfântă, rolul central pe care l-au avut preoții din Ardeal în istoria neamului românesc, istorie de pătimiri și de jertfe. Nu mă voi mărgini să fac un simplu oficiu de înregistrare, dar nu voi putea să redau pe larg și să amintesc pe toți scriitorii cari prin creațiile lor literare din lumea preoților au lăsat în urma lor dăre de luceafăr și neperitoare roto-coale de lumină.

Cari sânt aceste opere? Voi enumera pe cele mai principale, în ordinea lor cronologică.

Nr. 6100—1936

Notificare oficială

În Academia teologică „Andreiană” din Sibiu se primesc absolvenți de liceu cu bacalaureat și absolvenți cu diplomă de seminar teologic.

Cererile de primire pentru anul academic 1936/37 se vor adresa Consiliului Arhiepiscopesc până la 20 August 1936, însoțite de următoarele documente:

1. Extrasul de naștere dela oficiul stării civile;
2. Extras din matricola botezătorilor;
3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teologic;
4. Certificatul medical despre starea sănătății dela medicul de circumscripție;
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Toți studenții sunt obligați a locui în internatul Academiei, unde, contribuind cu suma de 8000 Lei anual, vor avea toată întreținerea.

Inscrierile la Academia se vor face în zilele de 23 și 24 Septemvrie, în 25 și 26 Septemvrie studenții se vor mărturisi și cumineca.

Deschiderea solemnă a anului academic se face Duminică 27 Septemvrie, iar începerea cursurilor Luni, 28 Septemvrie, ora 8 dimineața.

Studenții cari nu se vor prezenta la timp la înscriere, vor fi considerați retrași din Academie.

Înainte de înscriere fiecare student va achita la oficiul de casă al Consiliului Arhiepiscopesc suma de Lei 3000 ca primă rată din taxa de întreținere în internat, plus Lei 200 didactru. Rata a doua de Lei 3000, și rata a treia de Lei 2000,

prodigios al reconfortării sufletelor în credințate păstoririi noastre.

Înfăptuită însă și această latură importantă a misionarismului bisericii ortodoxe, răul distrugător de suflete al comunismului și sectarismului va fi șarjat cu o putere îndoită din toate direcțiunile, iar triumful cauzei va fi prețel năzuințelor noastre în realizarea «Impărăției lui Dumnezeu» în sufletele credincioșilor noștri.

Pr. Coriolan Drăgan

Incep cu Ioan Luca Caragiale, autorul nemuritoarelor piese teatrale. Cine nu cunoaște pe Ioan Luca Caragiale din minunatele sale creații dramatice în cari întâlnim o întreagă tipologie de oameni din lumea interlopă și pestriță a maidanului și mahalalei bucureștene? Cine n'a râs de verva lui Caragiale presărată cu desinvoltură și dărnice în comedile sale fără egal în literatura română: Conul Leonida față cu reacțiunea, D'ale Carnavalului, O noapte furtunoasă, O scrisoare pierdută? Dar câți își mai amintesc că acest scriitor de geniu are și câteva nuvele, unice în literatura românească? Dintre aceste nuvele cele mai importante sânt două: O făclie de Paști și Păcatul. Această din urmă nuvelă ne redă într'un stil fără pereche figura preotului Tudor. O mare și impresionantă tragedie sufletească, un conflict zguduitor și dramatic alcătuiește subiectul acestei frumoase nuvele, care dacă ar fi avut extensiunea cerută, ar fi putut fi un roman. „Păcatul” e o nuvelă de subtilă analiză și discutare psihologică. În ea se descifrează tainele sufletului preotului Tudor, un suflet ros de amare remușcări și chinuit de coșmarul unui păcat săvârșit în tinerețe. Pe când era seminarist, preotul Tudor a avut o legătură sentimentală cu o fată pe care o iubea mult. O idilă, în anii frumoși ai tinereții. Un episod romantic. Fructul acestei legături sentimentale a fost un copil din flori. E mult de atunci. În pragul unei

se plătesc în prima zi de școală după vacanța Crăciunului și a Sfințelor Paști. La rectorat studenții anului I vor achita, la înscriere, taxa de Lei 925 plus 1058 pentru cărți didactice; an II Lei 790 plus Lei 1512 pentru cărți didactice; an III Lei 790 plus Lei 513 pentru cărți didactice; an IV Lei 790 plus Lei 1251 pentru cărți didactice.

Inmatricolarea se face la Rectoratul Academiei, după ce studenții vor dovedi cu chitanțe că au achitat rata I din taxa de întreținere. Tot la înscriere studenții anului I sunt obligați să prezinte o declarație subscrisă și de părinți ori tutori la oficiul parohial, în care se obligă, că după absolvirea cursurilor teologice vor intra și vor servi cel puțin 5 ani în clerul arhiepiscopiei, — în caz contrar, vor restitui ajutoarele de cari vor fi beneficiați în Academie.

Cei primiți în Academia teologică (an I) de către Consiliul Arhiepiscopesc, vor fi supuși înainte de înmatricolare, în ziua de 22 Sept. a. c. ora 9 dimineața, unei vizite medicale și unui examen de aptitudini muzicale, cu caracter eliminativ. Primirea definitivă în Academie este deci în funcție de rezultatul favorabil al acestei vizite și al acestui examen.

Fiecare student va aduce cu sine îmbrăcămintea necesară (obligator reverendă), precum și hainele de pat și anume: o saltea, două cearceafuri, o perină cu două fețe de perini și o învelitoare de pat.

Părinții protopopi, preoții și profesorii de religie sunt invitați a sfătui pe tinerii buni, ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze chemarea preoțească.

Preoția a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea care dă cele mai înalte rosturi pentru viața unui om. Pentru omul de studiu teologia deschide cele mai vaste și mai atrăgătoare perspective cu problemele ei vitale, cu realitățile cele mai esențiale spre care se îndreaptă preocuparea omului. Pentru omul de acțiune care vrea să joace rol important în direcționarea vieții neamului și a societății, preoția oferă marile ei posibilități și necesități misionare cu cuvântul și cu fapta.

seri de vară, părintele Tudor evoca cu melancolie și regrete greșala sa din tinerețe. Când brusc, aceste clipe de dulce nostalgie sânt tulburate de apariția unui vagabond cu chip extenuat și obosit de pribegie. Ochiul vigilent al preotului Tudor recunoaște în pribegul acesta de vrea 18—19 ani, fructul păcatului său din tinerețe. Un sentiment de adâncă compasiune îi cuprinde sufletul când vede pe tinărul acesta umblând pe drumuri, gonit de lume, fără adăpost.

De-acum, îl va ocroti la casa lui. Primejdia mare începe însă abia în momentul când între tinărul acesta, copilul nelegitim al preotului, și fata lui legitimă se înfiripă o dragoste pătimășe. Începe jocul sumbru al incestului. Zadarnice sânt toate eforturile părintelui Tudor de a opri nelegiuirea. Tinerii cari poartă în vinele lor sângele aceluiași tată, continuă să se iubească intens și se afundă tot mai mult în genuna păcatului. Preotul însă nu mai poate răbda și într'un moment de mare zguduire lăuntrică își impune propriul său copil, suprimă păcatul său din tinerețe. Acesta este preotul Tudor din nuvela „Păcat” a lui Caragiale. E preotul cu sufletul profund tulburat, preotul plin de remușcări. Conștiința îi înfige țărșul ei nemilos în inimă, încât până la urmă preotul își pierde echilibrul, se pierde pe el însuși. Pe preotul acesta, cu vie și intensă viață interioară, îl vom întâlni și mai bine zugrăvit în scrie-

Probleme-Recensii-Comentarii

Misiuni pastorale religioase și conferință preoțească în Hunedoara.

— În protopopiatul nostru Hunedoara se lucrează cu zor și stăruință. Părintele protopop Nicolae Suciu, valoros urmaș al înaintașilor săi A. Ludu și V. Oană, desfășoară o muncă neobosită întru propășirea în cele bune ale protopopiatului.

Pe lângă lucrările pastorale obișnuite, se țin regulat și acum misiunile religioase pastorale introduse de venerabilul protopop V. Oană încă la anul 1930.

Dintre misiunile proiectate pentru anul curent, — una la Teliuc, alta la Peștișul mare, — cea dintâi s'a ținut în 18 și 19 Iulie a. c. După pregătirea prealabilă a credincioșilor dela vecernia din 18 Iulie, Duminică, în 19 Iulie, s'a dat o festivitate religioasă impresionantă în fața unui public numeros.

Liturghia în sobor de 9 preoți, cuminecarea credincioșilor, predica Prot. Nicolae Suciu despre „mântuirea prin credință”, litia afară la câmp și sfințirea apei, împreună cu „rânduiala rugăciunilor pentru ploaie”, cuvântul Pr. George Rain, despre marea rătăcire a celorce și-au lăsat biserică și credință, trecând la sectari... toate acestea au înălțat în mare măsură inimile celor câteva sute de ascultători.

După masă se continuă șirul rugăciunilor, prin servirea vecerniei, împreună cu sfaturi creștinești date prin cuvântul părintelui C. Gociu.

Urmează conferința preoțească de vară. Instructivul discurs de deschidere al părintelui protopop N. Suciu întrefese și îmbucurătorul moment pentru biserică și neam, în urma vizitei dela Londra, a delegației bisericii noastre ortodoxe, în frunte cu I. P. S. Sa Patriarhul Miron.

Se cetesc apoi reușite dări de seamă asupra operelor: „Nulitatea concordatului” de O. Ghibu — din partea părintelui G. Rain, „Evanghelia în școală” de N. Tărcilă — din partea părintelui I. Țintu;

Nu există nici azi o misiune mai nobilă decât să-și închine omul viața, ca preoția și studiul teologic.

Studenții merituosi și cu mijloace puține de acasă se vor bucura în cursul anului de reduceri la taxele școlare.

Sibiu, din ședința secției bisericești dela 7 Iulie, 1936.

Consiliul Arhiepiscopesc

apoi darea de seamă asupra catehizației din anul școlar 1935—36, din partea Păr. protopop N. Suciu.

După un ales mănunchi de măsuri pastorale pentru anul viitor, arătate tot din partea părintelui protopop, — urmează ventilarea mai multor chestiuni administrative bisericești, care cer trezvie, interesul și preocuparea păstorului sufletesc din zilele noastre.

De încheiere notăm două momente: 1. Slujbele misionare religioase au ridicat mult evlavie credincioșilor și prin faptul că biserica, în care s'au desfășurat, este o podoabă a tractului nostru. Tărnosită acum trei ani de către I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, ea este fructul ostenelelor părintelui local Gheorghe Turcan și ale enoriașilor săi.

Alt moment, dar nu îmbucurător, ni l-a înbiat lipsa de atențiune, la aceste misiuni religioase, a FOR-ului din Hunedoara: afară de veneratul domn G. Dănilă, — notar public, deputat sinodal și congresual, — de astădată n'am observat alți membri.

Interesul și sprijinul prețios al membrilor FOR-ului îl dorim în interesul bisericii strămoșești și al neamului nostru românesc.

Cercuri preoțești. — În zilele de 28 și 29 Iunie c. s'a ținut la Hoghilaș a 3-a conferință religioasă, 1-a și-a 2-a s'au ținut la Alma și Idiciu, a cercului preoțesc Dumbrăveni, protopopiatul Târnava-Mare.

Duminică după masă s'a oficiat vecernia cu predică despre: Lipsa sufletului de-a se ușura de sub povara înăbușitoare a păcatelor, prin taina Sf. mărturisiri, de părintele Ioan Chișiu din Ernea, președ. cercului.

A urmat, până'n faptul înserării, spovedirea credincioșilor.

A 2-a zi, „Sf. Apostoli Petru și Pavel”, hramul bisericii din loc, la glasul tainic al clopotelor, pălcuri, pălcuri de credincioși au alergat sub cupola modestă bisericească, dornici de-a se împărtăși din apa cea vie „care să se facă în ei izvor de apă izvorătoare întru viața veșnică.” Un sobor deprețit a slujit utrenia și Sf. liturghie cu predică de părintele Terente Radu-Alma. Sf. Sa pornind dela cuvintele „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea...” Mateiu 16 18, dovedește în mod clasic, că biserica lui Hristos s'a înălțat pe piatra credinței mărturisite de Petru, ca cel dintâi între egali, în numele celorlalți Apostoli ai Mântuitorului, și că această biserică una este, precum și capul ei este unul, Isus Hristos.

La sfârșit, credincioșii pregătiți s'au împărtășit cu Sf. taine.

E de observat că aproape toți credincioșii s'au spovedit și cuminecat, fapt

rele romancierilor Ioan Agârbiceanu și Gala Galaction.

La Ioan Creangă îl întâlnim pe popa Ioan Humulescu. E plin de vervă și se ține de ghidușii ca toți eroii lui Creangă. Creangă ni-l prezintă în felul acesta: „Părintele Ioan Humulescu avea o mână de învățătură, un car de minte și multă bunătațe de inimă, Dumnezeu să-l ierte!” Preot de viață veche. Preot de sat, ancorat în tradițiile, datinile și poezia satului moldovenesc. Preot de o robustă sănătate sufletească, fără prea mari pretenții cărțurărești, dar nu agramat.

Cu inima sa caldă bătând alături de bucuriile și suferințele oamenilor din sat. E o admirabilă frescă de păstorie rurală icoana părintelui Humulescu. Il cunoștea bine Creangă pe acest preot, fiindcă el însuși era un preot răspopit.

În amintirile sale din copilărie ne istorisește, cum plictisit și sătul de filiera de formalități stereotipe și stupide pe care i le impunea stăpânirea bisericească, într'o bună zi își făcu rasa și potcapul bucea și le-a pus la picioarele acestei stăpâniri. Popa Ioan Humulescu e o figură pitorească de păstor sufletesc, desprinsă din peisagiul idilic al vieții dela țară.

Tot în lumea satelor îl găsim și pe „Popa Tanda” a lui Ioan Slavici. Nuvela aceasta e fără ndoială cel mai autentic și mai elocvent manual de pastorală practică. Aici întâlnim pe preotul model de hărni-

cie, pe preotul faptelor și exemplor. Pe preotul inițiativelor, pe preotul care nu cedează și nu capitulează în fața celor mai grele obstacole, și fiecare zi din viața lui e luptă dărză de a se scoate pe sine și pe enoriașii săi din sărăcie, din indolență și rugină. Preotul cu judecată sănătoasă, cu logică inflexibilă, cu răvnă necurmată de afirmare și de înfăptuire, de realizare a tot ce trebuie pentru binele oamenilor și parohiei. Ioan Slavici face parte din falanga de scriitori entuziaști cari s'au coborât în lumea satelor și au explorat toate acele comori de spiritualitate cari zac în fundul sufletului țărânului român din Ardeal. Ioan Slavici a fost un poporanist, un semănătorist convins. Toate nuvelele sale își recrutează eroii lor legendari din satele pitorești ale Ardealului. Este explicabil deci ca și preotul lui Slavici să fie luat tot din cuprinsul satelor. „Popa Tanda era un om bun, a învățat răută carte și cânta mai frumos decât chiar răposatul tatăl său, totdeauna vorbește drept și cumpănit ca și când ar citi din carte”. Așa ni-l zugrăvește Slavici pe părintele Trandafir. Dacă a văzut părintele Trandafir că nu vin oamenii la biserică, și-a zis în sine: „așteptați, dacă nu veniți voi la mine, mă duc eu la voi”. Și mergea Popa Tanda la fiecare acasă, și-l spovedea, și-l lumina, și-l îndruma părintește. În amurgul vieții sale părintele Tanda se uita cu mândrie la roadele unei păstoriri de o viață întreagă. Sa-

ce dovedește că poporul nostru simte mereu nevoia hranei duhovnicești, și el așteaptă această hrană ca pe un balsam înviorător, ca pe o întărire a sufletului împotriva viforului ispitelor și al păcatelor acestei vieți. Semne îmbucurătoare în învălmășala zilelor grele pe care le trăim.

După masă, în cadrul unei prea frumoase procesiuni la câmp, s'a făcut sfințirea apei, după care a predicat părintele Cantor din Dușușul îndemnând pe credincioși să-și orienteze viața potrivit frumozelor pilde care se desprind din sărbătorirea celor doi luceferi ai Apostolilor Domnului. A urmat apoi conferința părintelui, Filip-Copșa-Mare despre „Apicultură”. Într-o succintă expunere pr. Filip arată folosul mare ce rezultă din această prea plăcută îndeletnicire. Sfătuiește pe toți să se ocupe, cât mai intens, cu albinăritul, întrucât este accesibil, cu puțină trudă, atât celor mai instăriți, cât și celor cu mai puțină dare de mână.

Tot în acest loc ținem de-a noastră datorie să relevăm osteneala, întru cele duhovnicești, depusă de dl Schiau, dir. școl. în Dumbrăveni care, spre cinstea Domniei Sale, n'a pregetat nici timp nici oboseală ci, veșnic prezent pe frontul propagandei creștine, a toșt și de data aceasta în mijlocul nostru vorbind, în cuvinte adânc simțite, credincioșilor, punându-le la inimă vorbele pilduitoare auzite dela slujitorii altarelor Domnului Hristos. La sfârșit a vorbit părintele I. Chișiu, președ. cercului, povățuind toată suflarea să strângă rândurile în jurul bisericii noastre dreptmăritoare, singura izbăvitoare și mântuitoare de suflete.

A urmat conferința intimă la care s'au luat în discuție predicile roșite, scoțându-se în evidență părțile bune, precum și lipsurile observate. S'a stabilit ca viitoare conferință să se țină la Giacăș.

Într-o atmosferă de înaltă spiritualitate creștină conferința a luat sfârșit.

Asistent

— Joi, 23 Iulie 1936, din depărtările ca și din apropierea tractului Hăteș, venit-au cu multă însuflețire preoții la conferința ținută în sediul oficiului protopopesc.

Grabnici la adunare au fost toți preoții, semn că toți își înțeleg chemarea și se adună ca să ia dar și proșpețime pentru munca viitoare. La ora 10 a. m., Duhul sfânt a strâns preoții în casa Tatălui ceresc, ca începutul să fie în numele Domnului.

Toți în genunchi ascultă cu adâncă smerenie sobornica slujbă a C. păriași mai vârstnici în frunte cu P. C. protopop I. Ciocan.

Deschiderea adunării se face în sala profesorală a gimnaziului Berthelot-Hăteș, unde președintele rostește cuvinte calde de bineventare impresionând asistența prin felul său de a cuceri sufletele, transpunându-le spre culmile misterului.

Într'un moment ochiul distinge ținuta școlărească a preoțimii, când fiecare se vede cu Cartea sfântă și cre-

ionul în mână, la masa sa, ascultând și urmărind conferința preotului A. Străuț, despre: *biserică, cruce, icoane, luminări, tămâie și smirnă*, o lucrare întemeiată pe citate din Sf. scriptură în legătură cu combaterea sectelor, — citate pe care fiecare preot le urmărește în sfânta Scriptură, adnotându-le după chestiuni. Aspectul lucrării e practic, cum să mănuiască fiecare preot sfânta Scriptură pentru potolirea și stângerea focului sectar.

Rostul conferinței nu poate fi altul decât de a înprospăta și spori puterile de muncă și rezistență, de a oțeli preoțimea în frontul apostolatului de fiecare zi.

Se ascultă conferința Pr. P. Bobeș despre Taina mărturisirii, practicarea ei și aplicarea canoanelor.

Toți preoții urmăresc cu interes expunerea conferențiarului. Fiecare se vede la altarul său, administrând sfânta Taină a mărturisirii și aplicând-o. O expunere bogată care a stărnit, după o mică pauză, vii și aprinse discuții referitoare la practicarea tainei. Iau cuvântul P. C. S. pâr. I. Ciocan, O. Medrea, Păcurar, Fărcaș etc.

Președintele dă îndrumările necesare subliniind firul roșu, — practica uniformă a bisericii, — de care să se țină administratorii tainei și deosebita grijă la aplicarea canonului, de care e în funcție îndreptarea penitentului. După diferite ordine administrative se face propunerea înființării unui fond de ajutorare pe tract, pentru care se compune un comitet însărcinat cu formularea statutelor.

Cuvântul de încheiere face ca preoții să plece după o zi de bucurie mai antrenată, vioi și mai conștienți de misiunea apostolească, — urmări ale conferinței de perfecționare. Pr. A. S.

— În 21 Iunie 1936 cercul II religios, protopopiatul Mediaș, și-a ținut conferința în parohia Vorumloc.

S'au prezentat preoții: T. Holerga, A. Suciu, Ioan Telea, Vasile Cheșcu, I. Doroga, I. Bucur și I. Morariu.

S'a servit sfânta liturghie în sobor, La priceasnă a predicat părintele Vasile Cheșcu, dezvoltând citatul dela (Matei 6, 1—10): „Căutați împărăția lui Dumnezeu, iar celelalte toate vi se vor adăuga vouă”.

După masă s'a servit vecernia împreună cu sfințirea apei, la sfârșitul căreia vorbește părintele Ambrosie Suciu, despre: Mântuirea sufletului prin Biserica ortodoxă, — scoțând în relief toate mijloacele de mântuire a sufletului creștinesc.

Președintele cercului, T. Holerga, la sfințirea apei vorbește poporului despre scopul întrunirilor cercurilor religioase, arătând țința care se urmărește și vorbind despre pacea lui Hristos. Poporul asistent a urmărit cu luare aminte pildele și sfaturile părintești ce i s'au dat.

Pr. I. Telea

Câte ceva despre căminul cultural și rolul preotului în cadrele lui

[2] de IOAN MIHAIL BRANEA*

Vei trimite tinerii la cursurile speciale ce se organizează de „Fundatie” în vederea ajutorării satelor noastre. (Iată d. ex., în ceea ce privește îndrumările pentru educația sanitară a satului, cursurile de îndrumări culturale ținute la Breaza jud. Prahova în Iulie 1934 ce-au făcut: „Au adus dela București dulapul model cu mica farmacie a căminului cultural, acele medicamente de întâi ajutor ce se pot da fără prescripțiunea doctorului. Lista lor s'a pus la dispoziția cursiștilor. Prezentarea medicamentelor cu modul lor de întrebuințare s'a făcut în câteva ședințe... S'au făcut ședințe demonstrative cu aplicații despre întrebuințarea pansamentelor, despre ajutorul dat în caz de accidente (scrânturi, fracturi, înec, leșinuri, tăeturi, înepături, arsuri, insolatii, degerături, opărel etc.); despre desinfecție. Igiena casei și a gospodăriei s'atești, igiena publică a satului. Câteva boale epidemice (cunoașterea și tratarea lor); boalele sexuale; s'a vorbit cursiștilor despre lehzuzie, despre boalele femești (cu arătări de muleje) etc.”.)¹

Astfel, acești tineri cu puținul câștigat din carte, cu experiența alor 3 sau 4

¹ Ap. D. Culea: „Cursurile de îndrumări culturale etc.” Rev. cit. Nr. 1. pg. 17.

De curând s'au adunat la Râmnicul Vâlcea, în congresul „Alianței universale pentru înfrățirea popoarelor prin Biserica”, delegații români, iugoslavi și bulgari, ai ortodoxiei, între cari un număr de tineri creștini din țările balcanice, profesori de teologie și înalte fețe bisericești, în frunte cu I. P. S. arhiepiscop Irineu al Novisadului din Iugoslavia.

Tuturor li s'a făcut o călduroasă și frățească primire atât din partea clerului din eparhia Râmnicului-Noului-Severin și a P. Sfințitului episcop Var-tolomeu, cât și din partea credincioșilor eparhioți.

Între rezoluțiile de seamă ale congresului dela Râmnic Vâlcea, în scop de a promova pietatea tineretului, se numără următoarele:

Crearea de grădinițe parohiale pentru copii;

predarea învățământului religios de către preoți în școlile primare din toate țările ortodoxe;

introducerea învățământului religios în toate categoriile de școale secundare;

predarea unui curs de filosofie religioasă pentru studenții universitari cari nu fac teologia;

crearea unei sărbători a tineretului școlăresc creștin, cum s'a făcut în Bulgaria;

cântece religioase pentru copii, în afară de serviciile bisericești;

cărți de rugăciuni pentru viața particulară a copiilor, cărți care să lămurească pe tineri asupra atitudinii bisericești ortodoxe în fața problemelor lumii moderne, teatru, concert, cinema;

reviste speciale pentru copii și tineret, — în fine o întreagă pedagogie religioasă modernă, pentru a pregăti sufletele creștine de mâine, capabile să opună rășboiului un veto hotărât.

Femeea, în Evanghelia Domnului nostru Isus Hristos, și-a căpătat înaltă misiune: din sclavă ce fusese în păgânism, ea în creștinism devine stăpână multor virtuți.

Prin însușirile firii sale: blândete și bunătate, nici nu s'ar fi putut să nu ocupe loc de frunte în religia ce propagă aceste virtuți.

Unei femei i-a descoperit Mântuitorul un mare adevăr, prin răspunsul ce i-l dă la fântâna lui Iacov: „Duh este Dumnezeu, și cel ce se închină Lui să se închine cu Duhul și cu adevărul” (Ioan 4, 24).

Femeile, prin firea lor, L-au înțeles mai bine în învățătura ce o propovăduia; ele nu L-au părăsit nici în momentele de lepădare ale lui Petru, ele L-au petrecut cu lacrimi spre culmea Golgotei. Veronica I-a șters sudorile de pe față; femeile au urmărit scenă de scenă procesul răstignirii; ele au avut curajul să arunce cuvinte de mustrare

ucigătorilor; ele nu l-au părăsit nici după ce s'a rostit cuvântul: „Săvârșitu-s'a”.

Pentru toate acestea o mare răsplată morală le aștepta: aceea de-a fi văzute, ele în primul rând, pe Mântuitorul după înviere.

Femeia numai în cadrele Sf. Evanghelii va putea fi aceea, față de care Domnul nostru Isus Hristos a avut o admirație.

Fenomenul deplasării muncii femeii în afară de cămin nu poate aduce fericire familiei, ci mai degrabă desființarea ei; remunerația muncii ei deosemeni nu va îmbogăți familia, — deoarece greutatea cea mai mare nu constă atât în strângerea banului, cât în buna lui chivernisire.

Sistemul economic capitalist-industrial, adoptat în acest veac al materialismului, care trimite femeia dela căminul familiar la uzină și birou, nu este în favoarea prosperității vieții umane. Nu avem trebuință de femeia emancipată a Rusiei, femeie ai cărei copii sânt crescuți în crescătoriile publice. Avem trebuință de femeia gospodină, femeia credincioasă, evlavioasă, femeia iubitoare de biserică, de adevăr, bine și frumos, femeia care să-și cinstască bărbatul, — precum Sf. Grigorie de Nazianz spunea, — femeia care să crească copii, alăptându-i cu învățătura Sf. Evanghelii, hrănindu-i cu porunca bisericii și cultivându-i cu dragostea de neam, — femeie, a cărei conduită să fie cea trasată de Evanghelie, — femeia Mironosiță. — Alexandrina Sabău.

Un liceu model. — În vechiul oraș Orăștie ființează din a. 1919 liceul românesc „A. Vlaicu”. Cu ocazia, când anul acesta (1936) la examenul de bacalaureat, a fost clasat primul pe țară, e bine să amintim cele de mai jos. Aceasta o facem cu modestul scop ca din pilda vieții acestui liceu să se înfrupte cât mai multe din școlile noastre românești.

Liceului A. Vlaicu din Orăștie, dela început, i-s'a imprimat un spirit clasic și religios. Corpul didactic compus din harnici și modești profesori a dus cu persistență munca sa până la faptul, că elevii săi ajunși la bacalaureat au trecut examenul aproape ¹⁰⁰/₁₀₀.

Dar mai pe sus de instrucția didactică, în acest liceu se face și o ideală educație religioasă și morală. Viața morală a elevilor e îndeaproape, pas cu pas, supravegheată de profesorii-pedagogi. Iar viața religioasă e viu propovăduită de profesorii-preoți, cari adevseori transformă catedra în amvon.

tul Sărăceni era acum bogat. Oamenii aveau așezări frumoase și erau înstăriți. Misiunea părintelui Tanda era terminată. Acum se putea duce la Tatăl său din ceruri, acolo unde a știut să ducă și durerile și obidele fiilor săi sufletești, ca să-l răsplătească pentru tot binele pe care l-a săvârșit. Icoana acestui preot e plină de duioșie și de mult adevăr. El poate servi chiar și astăzi ca model de păstorie la sate. Pietate, simțire creștină și românească, gânduri alese, tot ce alcătuiește podoaba unui suflet mare, era sădit în sufletul popei Tanda. Evident, tactica lui de lucru și de luptă va trebui revizuită, va trebui să sufere corectivele impuse de viața socială de azi și de spiritul vremii noastre. Dar focul din inima părintelui Tanda e suficient de mare și de intens pentru a încălzi inima oricărui preot din zilele noastre. Popa Tanda a fost un preot ideal. Preot de care avem nevoie și azi. Căci și astăzi satele noastre, plugarii noștri, au nevoie de repere sufletești, și astăzi în satele noastre e încă multă beznă, mult obscurantism și așteaptă făclieri și îndrumători spirituali pătrunși de marea și sfânta lor chemare, entuziaști, plini de răvnă și elan. (Sfârșitul urmează)

V. Sămărtinean

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

ani de spital, cu îndrumările date la cursurile speciale și cu experiența din satul lor, vor ajunge cei mai buni propagatori ai culturii igienice și propagandei sanitare.

În acest scop să nu te dispensezi de foloasele pe care ți le poate aduce o moașă iscusită și pricepută, ci să le apreciezi căutând a le utiliza când i se cer.

Medicamentele ți le procuri sau prin ministerul sănătății, — care ar fi de dorit să dea o importanță mai mare acestor opere de binefacere, — sau dintr'o farmacie sau depozit de medicamente. Spre a fi ferit de neplăcerea de-a avea farmacie fără medicamente sau cu medicamente puține, pentru procurarea lor poți folosi următorul procedeu: Munții, dealurile și ogoarele satelor noastre sânt pline cu o sumedenie de buruieni de leac, care scoase și uscate pot fi vândute pe un preț foarte bun oricărei farmacie, sau în schimbul lor — în valoarea prețului, — se poate căpăta orice medicament. Câți sânt aceia cari se ocupă cu așa ceva?

Puțini, foarte puțini. De aceea clarificarea chestiunii cu buruienile de leac (cum sânt ele, ce se întrebuințează dela ele în medicină, cum trebuie uscate și păstrate etc.) ni se impune. Rezolvându-o nu ferim numai farmacia satului de cheltuieli prea multă în procurarea medicamentelor, ci dăm multora un izvor de câștig (mai ales în regiunile de munte și deal). Acțiunea noastră să nu se mărginească numai la

atâta, ci să capacităm pe țaran ca în locul bălărilor și buruienilor ce-i înfrumusețează curtea și grădina, să cultive diferite plante de leac din care să scoată banii după cari se frământă atâta. Noi, pentru trebuința farmaciei adunăm cu copiii de școală sau cu tineretul plante medicinale, iar în grădina căminului le rezervăm și lor câteva straturi.

Toate acestea ne vor ușura în câștigarea și cumpărarea medicamentelor, ne vor face să economisim ceva din bugetul sărac de care dispunem. Țăranului, spre a-l ajuta la plată — când are nevoie de leac, i-l dăm în schimbul buruienilor de leac și nu a banilor. De nu le are, medicamentul ce i se potrivește se va da pe prețul cumpărării și nicidecum cu prețul mărit. Celor lipsiți se vor împărți medicamente gratuite. Să înțelegem un lucru: în necazul și durerea lui noi să nu-l exploatăm, fie chiar pentru interesele căminului, ci să-l ajutăm.

Medicamentele se vor ținea într'un dulap închis ermetic, iar fiecare medicament va avea indicat pe sticla sau cutia unde se află, numele său, prețul și de se poate (pe scurt) și modul de întrebuințare. Ar fi bine ca dulapul cu medicamente să fie din trei în trei luni, și și mai des, cercetat de medicul plasei, care va întregi sau va da indicațiuni de leacurile ce lipsesc, îndrumând și sfătuind totodată cu ce se poate pe conducătorul farmaciei.

Viața spirituală dintre bancă și catedră curge cu atâta familiaritate, încât viața școlară a devenit un adevărat cămin familiar.

Lauda și vrednicia acestui liceu o certifică îndeajuns și seriile de absolvenți cari prin munca lor în Universități aproape toți și-au câștigat înalte situații sociale și frumoase roluri culturale.

Din punct de vedere național și cultural, liceul A. Vlaicu a devenit catedrală a românismului din Valea Mureșului.

Din aceste fapte putem considera lic. A. Vlaicu din Orăștie alături de lic. confes. ort. rom. „Andrei Șaguna” din Brașov, ca cele mai creatoare școli de valori spirituale pentru viitorul neamului românesc.

Pr. Iosif Vințan-Orăștie

Ce spune dl Alex. Vaida-Voevod în chestia moralei creștine și în chestia îndatoririlor unor arhieriei?

La Dej s'a ținut Luni, săptămâna aceasta, întrunirea comitetului județean și a președinților și delegaților organizațiilor comunale ale „Frontului Românesc” din județul Someș.

Luând cuvântul dl Dr. Alex. Vaida-Voevod a rostit, în mijlocul aplauzelor generale, un mare discurs, în care se cuprinde și următoarea „spegvedanie” în chestia de morală creștină:

Fraților, eu sunt un om căruia îi place spovedania în public. Eu am fost și francmason! Eram cu Ionel Brătianu la Paris, și pentru că majoritatea delegaților la conferința păcii erau masoni a trebuit de circumstanță să îmbrac și eu pielea lor. Acolo am văzut cu ochii mei că francmasoneria este jidovită, că ea trădește în frăție de cruce cu Moscova și cu marele capitalism internațional evreesc.

Eu, fraților, am fost monogam toată viața mea și fapt care de aici întrebare: știe cineva vreun fapt care ar desmăști această măturisire a mea? Nu știe nimeni și nici nu poate ști. Prin urmare, dacă este vorba de morală creștină, atunci eu sunt acela care ar fi îndreptățit ca să critice pe alții sub acest raport. Dar eu știu că și sfinții au greșit și mai știu că tot de morală creștină se ține să fii iertător... De aceea să-mi dați voie să vă întreb atunci când toată morală creștină a unora se reduce la chestia sexuală: oare domniile cari țin discursuri și publică pe ascuns pamflete, sunt morali?

...Și acum să revin la o altă chestiune importantă care reclamă o precizare din partea mea. Când am pornit mișcarea „Frontului Românesc” la Cluj, m'a bine-

cuvântat din lojă P. Sf. Sa episcopul Iuliu Hossu și reprezentantul P. S. Sale Ivan, care nu a putut veni în persoană pentru că era bolnav în pat. La Arad a făcut la fel episcopul Comșa, la Iași mitropolitul Nicodim, la Chișinău mitropolitul Gurie, la Cernăuți P. S. Sa Puiu al Bucovinei, la București Patriarhul României, I. P. S. Sa Miron.

Toți acești arhieriei au răspuns cu drag invitațiilor mele, numai P. Sf. Sa Frențiu dela Oradea s'a scuzat spunându-mi: «nu pot veni la conferință, pentru că mâine seară plec la București».

Și atunci dacă trebuiri stau așa, cu toți acești ierarhi, cum mai poate încerca P. S. Sa Rusu dela Baia Mare ca să otrăvească sufletele românilor dela graniță? De unde și-a luat dsa îndrăzneala de a opri pe preoți ca să participe la mișcarea noastră națională? Rușine, ne-maipomenită rușine, pentru un păstor cu răspunderea lui. Căci dacă el nu o știe, trebuie să i-o spun eu de aici: Se face culpabil de trădare de neam și de lese-măjestate, sprijinind la granița de vest o mișcare ce sgudue unitatea politică a statului.

A trebuit să le spun toate acestea pentru că d'voastră preoții, nu puteți să le spuneți și cu atât mai mult cu cât prin faptul de a fi participat la conferința generală din Cluj, P. Sf. Sa Hossu a fost supus la toate intrigările preoților, pentru a fi împiedecat de a ajunge în terna cu ocazia alegerii de mitropolit la Blaj. Și aceasta de ce? Pentru ca la urmă să fie numit Sf. Sa Niculescu cu un coadjutor, blamându-se astfel nu numai noul din București, dar și biserica cu noi toți.

Înainte de a-și încheia cuvântarea, dl Al. Vaida s'a ocupat de activitatea P. Sf. episcopului Frențiu dela Oradea.

În călătorie de studii

La 24 Iunie 1936 au sosit în țară doi oaspeți din biserica anglicană, Prof. seminar Victor Shearburn și R. Nelson. Simpaticii oaspeți au întreprins o călătorie de studii, mai ales asupra monahismului ortodox și a vieții bisericești de azi.

Deoarece așezările monahale sânt semănate prin pitoreștile plaiuri, în locurile de singurătate ale munților, cercetarea lor i-au făcut să cunoască frumusețile nebănuite ale țării noastre, în fața cărora mai ales englezii, iubitori de natură, rămân fermecați.

Nu odată în cursul acestei călătorii i-am văzut pe prietenii noștri închinându-se la Dumnezeu ca în clipe de profundă concentrare când preotul ingenuchează la prestol.

să-i dăm posibilitatea să ajungă acolo. Ca preot trebuie să ai în vedere, pe lângă curățenia sufletească a credincioșilor, și cea trupească. Pentru promovarea ei vei utiliza orice sfat și indemn, dar pe deasupra tu-tura vei crea mijlocul cel bun prin care să o alungi. El nu este altul decât baia satului, baia căminului. De e posibil o vei face fie în pivniță (sub scenă) fie într-o parte mai dosnică, ori aparte de construcția principală. La început numai două camere, și după aceea când vei avea de unde și instalația, care va consta din cazanul de fier apa, din câteva dușuri cu apă, tot atâtea lavoare fixe pentru picioare și câteva cuiere pentru haine. Pentru bae pui o taxă de intrare de câțiva lei, cu care să-ți acoperi cheltuielile. Fundația, pentru ușurarea construcțiilor de acest fel, prin organul său: „Căminul cultural” amintește că va publica în curând tipuri de bae. Ceice sânt interesați au datoria a le folosi.

c) Muzeul căminului.

Pe lângă bibliotecă, farmacie și bae partea cea mai însemnată a căminului o formează muzeul. El este podoaba cea mai aleasă a satului, podoabă ce vorbește și reliefează munca educatorilor lui. El nu face parte din lumea basmelor, ci e ceva real ce se întâlnește în câteva sate de ale noastre, datorită priceperii preotului și învățătorului. Mulți sânt însă cari sub pavăza unor scuze șubrede, și n'această lature se

în Moldova, în Bucovina, la Nistru și pe la mănăstirile din Oltenia au cules bogate informațiuni din trecutul monahismului și a vieții religioase a neamului nostru. Voevozii vechi și boerimea de altă dată au simțit o datorie și o ambiție nobilă ca să sprijine așezămintele religioase. Dar în același timp oaspeții englezi au căutat să cunoască o seamă de ierarhi ai țării, profesori și fruntași ai clerului, ca dela aceștia să afle preocupările, ideile și realizările bisericești din prezent și oarecare planuri de viitor în viața bisericească și națională.

În Transilvania, călătorii englezi n'au avut de cercetat mănăstiri ortodoxe, dar îi interesează viața religioasă a poporului, activitatea clerului și raportul bisericii cu întreaga viața neamului. La Săliște, Rășinari, Avrig, au rămas adânc impresionați de ceea ce a realizat biserica noastră asuprită de stăpânirea maghiară, dar îmbrățișată cu toată căldura și dragostea poporului ca pe anghira cea mai puternică a sufletului românesc și a comorilor lui.

Ei sânt convinși că biserica ortodoxă națională e chemată și în prezent și în viitor a avea un rol hotărâtor asupra destinului țării și ale neamului.

În câteva localități au vizitat biserici unite și au observat că la țară nu se deosebesc de cele ortodoxe, pe când la orașe ele caută să introducă deosebiri în aranjamentul interior, de icoane, bănci, statuete etc. după model catolic. Apoi au constatat cu regret și la noi propaganda sectară, originară din Anglia și America, împărțind aceleași sentimente ostile față de ea, întrucât pretutindeni sectele vizează și înfruntă cu totul străine de cele religioase.

Oaspeții englezi, impresionați de cele trăite și văzute la noi, au de gând să scrie spre a face cunoscute în Anglia stările religioase și bisericești dela noi. Pe teren bisericesc noi nu putem rivaliza cu starea din Anglia. Monahismul lor e activ și misionar; acesta apelează și azi la elementele cele mai selecte și capabile de înaltă consacrare personală și de convertire la Hristos, în special a generațiilor tinere.

Din toate câte observă și descoperă călătorii englezi, au convingerea că ortodoxia și-a strămătat centrul de gravitate în țara noastră și de aceea și-au propus a aprofunda stările și condițiile vieții bisericești din România. Ei așteaptă ca și Biserica noastră să înceapă un curent de cunoaștere și înțelegere a stărilor din Biserica anglicană.

Mircea Scorobeș
stud. teol.

eschivează dela lucru. Aceștia zic: n'avem bani, local și ce aduna; nu ne pricepem la strânsul și păstrarea lucrurilor. Dar să se știe odată: nu întotdeauna, spre a face ceva, trebuie să ai bani. Să nu condiționăm munca noastră de parale, ci de o bunăvoință ce va realiza multe și va câștiga parale. Muzeul nu e în funcțiune de bani sau de priceperea cuiva, ci de voința lui. În strângerea obiectelor singurul lucru ce necesită bani, e naftalina și dulapurile în care să se adăpostească ce-ai adunat. Avându-le pe acestea poți înfriga muzeul satului tău prin culegerea ce-o începi. Muzeul va fi o povară pentru ceice se duc cu gândul la muzeele orașelor vizitate în viața școlară. Muzeul sătesc va fi cu totul diferit de acelea, va fi ceva în mic cu un specific individual și local. Una va fi coloratura și bogăția muzeului dela oraș și alta, — uneori cu totul deosebită în nuanțare — va fi cea dela sat.

Nu numărul obiectelor are importanță, ci calitatea și vechimea lor; nu spațiul pe care-l cuprinde e dător de ton, ci ceea ce așezăm în el. Mai întâi ne trebuie obiecte și doar mai târziu, când ele s'au înmulțit, vine localul. Deaceia la început muzeul se va organiza în cancelaria căminului și ar fi de dorit ca, dacă nu poți face rost de cameră specială, tot acolo să rămână și pe mai departe.

INFORMAȚIUNI

Înălți oaspeți la Sibiu. P. S. Sa episcopul Nicolae al Clujului a fost două zile la Schitul Păltiniș oaspele I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae.

Ca întregire la raportul nostru, din numărul precedent, despre Sfințirea bisericii din Văcerd, adăogăm, că P. Sf. Arhiepiscop Vasile și însoțitorii săi, ajungând în parohia Alfină, au fost întâmpinați de un mare număr de credincioși, în frunte cu parohul local, Pr. Pompei Trif, care la cuvântul și binecuvântarea arhierască a rostit o bine simțită cuvântare, ear un cor de eleve, condus de o normalistă a școlii noastre normale „A. Șaguna”, a întonat creștinul salut datorit Arhierelui.

† Pr. Lazăr Popa din parohia Șinca Nouă, protopopiatul Oltul, a încetat din viață, acum câteva zile, în venerabilă vârstă de 84 de ani, după un serviciu de 62 de ani, închinat bisericii și școlii. Născut în 1853, în Șinca Nouă, dintr-o familie preotească, a rămas credincios satului său și l-a slujit, ca bun român ortodox, peste șase decenii. Lângă zidurile bisericii, ridicate prin vrednicia lui, își doarmel somnul de veci, jălit de cinci fii ai săi și de toți enoriașii parohiei. Vesnică să-i fie pomenirea!

La școala de conducători tehnici minieri și metalurgi în Baia-Mare se primesc, pe bază de concurs, 30 elevi în anul prim, pentru anul 1936—37. Inscriseri se fac până la data de 25 August 1936. Informațiuni se pot cere dela: Direcția școlii de conducători tehnici din Baia-Mare.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 2 August 1936, va predica părintele protopop E. Cioran.

Nr. 6510—1936 Ep.

1—3

Moșie de vânzare

În baza dispozițiilor testamentare ale fondatorilor Galacteon Șagău și soția, se va vinde prin licitație publică averea imobiliară a Fundației „Galacteon Șagău și soția Maria Șandor”, situată în hotarul comunelor: Murăreni, Pietriș, Deda, Dumbrava și Filea — din județul Murăș.

Averea ce se va vinde se compune din:

- I. În hotarul comunei Murăreni
 - a) Pământ arător și cositor în suprafață de circa 2 jugăre 900 st. □.
- II. În hotarul comunei Pietriș
 - a) Arător și cositor în suprafață de circa 28 jugăre;
 - b) Casă de peatră cu clădiri economice și grădină;
 - c) Competințele de pădure și pășune dela composor.
- III. În hotarul comunei Deda
 - a) Arător și cositor în suprafață de circa 55 jugăre 829 st. □;
 - b) Competință de pășune dela composor.
- IV. În hotarul comunei Dumbrava
 - a) Arător și cositor în suprafață de circa 16 jugăre 1322 st. □;
 - b) Competință de pășune dela composor.
- V. În hotarul comunei Filea
 - a) Pădure de fag având și lemne de brad, în suprafață de circa 277 jugăre. — Pământul arător și cositor se va licita după parcelele constituite în diferite table.

Licitația orală se va ține în ziua de Sâmbătă în 24 Octomvrie 1936 la ora 10 dimineața în cancelaria Oficiului parohial ortodox român din comuna Pietriș, județul Murăș.

Tot până la 24 Octomvrie 1936 se pot înainta și oferte închise la Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, pentru cumpărarea în bloc a întregii averi imobiliare mai sus specificate, având ofertanții a declara în ofertele lor, că cunosc condițiunile de vânzare și le acceptă.

Participanții la licitație sânt obligați să depună la licitație în numerar 10% asupra prețului de strigare a obiectelor ce se licitează.

Eventualele oferte închise ce se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, pentru cumpărarea în bloc a întregii averi, încă vor fi însoțite de vadiu de 10% în numerar, asupra prețului oferit.

Condițiunile de licitare se pot vedea la Oficiul parohial ortodox român în comuna Pietriș, precum și la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se dau și informațiuni.

Sibiu, 21 Iulie 1936.

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român